

vilde han have gennemført en Beskatning af Brugsforeningerne. Nu kan dette selvfølgelig være et i høj Grad interessant Emne at diskutere, og jeg skal indrømme, at der maaske ogsaa kunde være nogen Berettigelse i, at denne Tanke blev taget op til Overvejelse, og at man kom til en anden Ordning end den, vi har i Øjeblikket. Dette skal jeg aldeles ikke benægte. Men at sætte dette i Forhold til de 30 Mill. Kr., som nu kommer ind gennem Chokolade- og Restaurationsskatten, og sige: dem vil vi ikke give, inden vi faar en Brugsforeningsbeskatning, synes jeg vilde være en meget mærkelig Stilling, for der er vel ingen, der drømmer om, at en Brugsforeningsbeskatning kan give et Beløb, som, hvad Størrelse angaar, i nogen Grad kan sammenlignes med det, vi faar ind gennem Restaurations- og Chokoladeskatten. Naar man derfor siger, at man vil nægte at fortsætte med disse Skatter, saa længe der ikke gennemføres en Brugsforeningsbeskatning, synes jeg, man omtrent lige saa godt kunde sige, at man vil slette dette Beløb; for at der skulde komme noget nævneværdigt Beløb ind gennem en Brugsforeningsbeskatning, tror jeg dog, de allerfleste er enige om ikke vil blive Tilfældet.

Jeg vil saa gerne fremsætte nogle Bemærkninger om de sociale Love, og da navnlig Aldersrenteloven. Den har nu været diskuteret indgaaende dels i Foredrag, dels i korte Bemærkninger, saa jeg skal ikke komme dybt ind derpaa, men blot fremdrage nogle enkelte Synspunkter, som det forekommer mig ikke har været fremdraget saa meget i den Diskussion, der allerede har været ført. Naar vi foretager en Bedømmelse af en Lov som Aldersrenteloven og i det hele taget, kan jeg vel nok sige, den sociale Lovgivning, forekommer det mig, at der i hvert Fald er to Hensyn, der maa tages, dels Hensynet til de Folk, der skal nyde godt af denne Lovgivning, dels Hensynet til dem, der skal betale de Beløb, som bruges dertil. Der kan selvfølgelig være forskellige Meninger om, hvor høje Satserne, hvad enten det nu er Aldersrentesatserne eller Arbejdsløshedssatserne, skal være, men at sammenligne f. Eks. Aldersrentesatserne med de Beløb, som blev ydet i Alderdomsunderstøttelse i 1920—21, paa den Maade, at man siger, at hvis Aldersrentesatserne ikke er lige saa høje, saa er de for smaa, synes mig at være ganske forkert, thi vi maa jo huske paa, at i 1920—21 havde vi netop den allerdyreste Tid, en Dyretid saa stor, som vi maaske aldrig nogen Sinde har haft den, og de

Understøttelser, der var passende den Gang, maa fornuftigvis være for høje under et langt lavere Prisniveau. Men der er nu Mennesker, hvis Opgave, saa vidt man kan skønne, i hvert Fald naar de staar overfor den nuværende Regerings Folk, kun er at sige: Vi maa højere op. Det kan være en ret taknemmelig Opgave saaledes at sige, at der skal ydes mere, det kan ogsaa være en ret let Opgave for os, der staar her i Rigsdagen, og hvoraf de allerfleste har deres nogenlunde paa det tørre. Der henvises til, at man ude i forskellige Landkommuner har været tilbøjelig til at være noget karrig, som man siger. Men naar Indtægtsforholdene stiller sig saaledes, som der nu er Udsigt til, og som det ærede Medlem Hr. Pinstrup gav os Eksempler paa gennem Regnskaber fra et selvfølgelig forholdsvis lille Antal, men dog et Antal Landbrugere, Regnskaber, som ingen Indtægt viste i 1921 til hen i Sommeren 1922, men endog et Underskud, saaledes at de paagældende Landbrugere slet intet har faaet for det Arbejde, de har udført, saa forekommer det mig, at det er forstaaeligt, om de Folk, der sidder ude i saadanne Kommuner, ogsaa har nogen Interesse i, at vi ikke herinde fra Rigsdagen paabyrder dem den ene store Udgift efter den anden, at vi ikke blot sætter os til Opgave at faa disse Ydelser op til saa høje Beløb som paa nogen Maade muligt. Der er fra Oppositionens Side Gang paa Gang udtalt, at vi, som ikke ønskede at gaa saa højt op, som de nu gerne vilde have, viste en karrig, en inhuman Optræden, at vi var Folk, der ikke undte de gamle og vanskeligt stillede i Samfundet en menneskeværdig Tilværelse, hvorimod man fra den Side fremhæver sig selv som Folk, der har Hjertelaget i den allerbedste Orden og til enhver Tid, kan man næsten sige, baade her og ude paa Møder og i Pressen staar frem og bedyrer, hvordan deres gode humane Sindelag er i Orden, og at dem maa Folk da se hen til som aldeles fortrinlige Mennesker i Henseende til at varetage de smaa i Samfundets Tarv — det er jo det, der er Meningen. Der er undertiden af visse Medlemmer indenfor Socialdemokratiet hentydet til det utiltalende i, naar Folk, der var meget religiøst anlagt, havde en Tilbøjelighed til offentligt at udtale sig og give det Udseende af, at de i religiøs Henseende var paa den sikre Side, og henvist til, at der var en meget utiltalende Skinhellighed og Hykleri i, at man saadan offentlig stillede sig til Skue som dem, der havde den Sag i den bedste Orden. Jeg synes egentlig, at noget af det